

Силабус курсу
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

Освітній ступінь – доктор філософії (PhD)
Кваліфікація – доктор філософії з журналістики
Галузь знань: 06 Журналістика
Спеціальність: 061 Журналістика
Освітньо-наукова програма «Журналістика»
Кількість кредитів – 4

Рік підготовки, семестр – 2 рік, 3 семестр

Компонент освітньої програми: вибіркової професійної підготовки

Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: середа, 14.20-15.20
Індивідуальна робота: четвер, 14.20-15.20
Мова викладання: українська

Керівник курсу

кандидат філологічних наук, доцент **Наталія Левківна Дашенко**

контактна
інформація

nataladash@elr.tnpu.edu.ua

098 584 23 38

Опис дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – засвоєння здобувачами знань про методику викладання фахових дисциплін як про наукову дисципліну педагогічно напрямку, розуміння основ викладання журналістичнознавчих дисциплін у ВНЗ; оволодіння технологіями навчання у вищій школі; підготовка до практичної навчально-виховної взаємодії зі студентами; формування професійно значущих умінь та навичок.

Навчальний контент

№ з/п	Теми	Результати навчання
Модуль 1		
Змістовий модуль 1		
Методика викладання у вищій школі		
1.	Вища журналістська освіта	<i>знати:</i> початки журналістської освіти; позитивні аспекти та недоліки розвитку журналістської освіти в Україні; школи журналістської освіти; <i>уміти:</i> теоретично формувати систему фахових знань і компетенцій журналіста; <i>навички:</i> формування професійних компетентностей журналіста
2.	Категоріально-поняттєвий апарат дидактики ВШ	<i>знати:</i> актуальні методи і засоби навчання у ВШ, їх теоретичне обґрунтування та загальну характеристику; <i>уміти:</i> використовувати арсенал словесних, наочних, практичних, стимулюючих та інших методів навчання; <i>навички:</i> оптимального вибору методів навчання відповідно до принципів, мети, завдань, змісту навчання
3.	Технології навчання у вищій школі. Види і стилі	<i>знати:</i> дидактичні системи і дидактичні технології у вищій школі;

	навчання	<i>уміти:</i> виявляти знання свого предмета викладання; вибирати оптимальні технології навчання, володіти методами і прийомами викладання у різних педагогічних ситуаціях; <i>навички:</i> апробації педагогічних технологій, видів і стилів навчання у ВШ
4.	Зміст, планування та організація навчального процесу у вищій школі	<i>знати:</i> систему стандартів вищої освіти; Закріпленість змісту освіти у державних документах і навчально-методичних комплексах; оцінити структуру і змістовність навчального плану зі спеціальності «Журналістика» за різними освітньо-кваліфікаційними рівнями; <i>навички:</i> планування змісту діяльності викладача і студента
Змістовий модуль 2 Методика викладання журналістики у вищій школі		
5.	Навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни	<i>знати:</i> вимоги до складу, змісту й оформлення навчально-методичного комплексу дисципліни; <i>уміти:</i> підготувати методичне забезпечення вивчення дисципліни; <i>навички:</i> розробки навчально-методичного комплексу з дисциплін кафедри журналістики
6.	Методика підготовки та проведення лекцій у ВШ	<i>знати:</i> види лекцій та вимоги до їх підготовки і проведення; <i>уміти:</i> збирати, опрацьовувати й упорядковувати матеріали для проведення лекцій з навчальних дисциплін підготовки журналіста; <i>навички:</i> аналізу та синтезу наукової інформації з журналістикознавства та соціальних комунікацій
7.	Методика підготовки і проведення семінарських, практичних і лабораторних занять у ВШ. Творчі майстерні з журналістики	<i>знати:</i> загальнодидактичні вимоги до підготовки та проведення семінарсько-практичних, лабораторних занять; <i>уміти:</i> планувати діяльність практичну, пошукову, творчу діяльність студента під час аудиторних занять; <i>навички:</i> розроблення планів семінарсько-практичних, лабораторних занять та роботи творчих майстерень з фаху
8.	Форми організації контролю знань і особливості їх застосування	<i>знати:</i> функції перевірки та оцінювання знань студентів; принципи діагностики і контролю знань; ланки перевірки знань: попередня, поточна, повторна, періодична, підсумкова; форми контролю і критерії оцінювання; <i>уміти:</i> розробити завдання для проведення тестування, поточного, підсумкового контролю знань, заліків та іспитів в усній і письмовій формах та інших видів контролю; <i>навички:</i> планування й організації різних видів перевірки й контролю знань студентів
9.	Планування самостійної роботи студента	<i>знати:</i> форми і призначення самостійної роботи студента; методи контролю й самоконтролю навчально-пізнавальної діяльності у ВШ; <i>уміти:</i> планувати й формувати контент для самостійного опрацювання студентами; <i>навички:</i> керівництва самостійною роботою студентів
10.	Науково-дослідна робота студента з журналістики	<i>знати:</i> форми і призначення науково-дослідної роботи студента; контроль за їх виконанням; <i>уміти:</i> спланувати роботу студента над курсовою, бакалаврською (дипломною), магістерською роботою; <i>навички:</i> організації та контролю наукової праці студента
11.	Навчально-виробнича практика в системі підготовки журналіста	<i>знати:</i> види і призначення практик у системі підготовки журналіста; <i>уміти:</i> розробити програму навчальної (виробничої) практики у медійній установі;

		<i>навички:</i> організація проходження практики, керівництва нею та оцінки матеріалів практики
Змістовий модуль 3 Індивідуальні якості викладача		
12.	Викладач журналістики як педагогічна особистість	<i>знати:</i> вимоги до викладача як педагогічної особистості; модель навчання й виховання журналіста у ВШ; <i>уміти:</i> планувати власну викладацьку діяльність
13.	Стилі педагогічного спілкування в процесі освітньої діяльності у ВШ	<i>знати:</i> особливості педагогічного спілкування; основи комунікативної культури викладача. <i>уміти:</i> застосовувати педагогічно адекватні стилі спілкування; вирішувати типові спірні та конфліктні педагогічні ситуації
14.	Педагогічна майстерність викладача ВШ	<i>знати:</i> етапи розвитку викладацької кваліфікації; компоненти педагогічної майстерності; <i>уміти:</i> вивчати досвід науково-педагогічної діяльності колег; формувати власний професіоналізм викладача в освітній установі
Модуль 2		
15.	ІНДЗ	<i>уміти:</i> підготувати навчально-методичний комплекс до однієї теми для аудиторного заняття з дисципліни кафедри журналістики; <i>навички:</i> розроблення й упорядкування методичних матеріалів для окремої теми конкретної навчальної дисципліни для аудиторної та самостійної роботи студента

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі журналістики у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики
ЗК 12	Здатність дотримуватись норм наукової етики, морально-етичних цінностей, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях і науково-педагогічній діяльності
ФК 8	Здатність застосовувати інноваційні методи, прийоми та засоби навчання і виховання студентів вищих навчальних закладів
ФК 10	Здатність організовувати процес навчання у вищій школі з урахуванням інноваційних технологій
ФК 14	Здатність оцінювати результати навчальної діяльності студентів, застосовуючи традиційні та альтернативні методи
ФК 15	Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності «Журналістика»
ПРН 13	Організовувати викладання журналістських дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності

Література

1. Житарюк М. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство. Львів, 2008. 416 с.
2. Журналістська педагогіка в контексті Болонського процесу : навч. метод. посібн. / упоряд. А. І. Мамалига, Ю. П. Єлісєнко ; за заг. ред. В. В. Різуна. Київ : Інститут журналістики КНУ ім. Т. Шевченка, 2007. 608 с.
3. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
4. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник; 2-е вид., стер. Київ : Знання, 2011. 486 с.
5. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. Кривий Ріг : КДПУ, 2010. 270 с.
6. Михайлин І. Творчі майстерні з журналістики : методичні матеріали для студентів зі спеціальності «журналістика». Харків : ХНУ, 2001. 29 с.
7. Михайлин І. Л. Журналістика як всесвіт: Вибрані медіадослідження. Харків : Прапор, 2008. 512 с.
8. Михайлин І. Л. Журналістська освіта і наука : підручник. Суми : Університетська книга, 2009. 336 с.
9. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
10. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
11. Прищак М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : курс лекцій. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.
12. Різун В. На передовій журналістської освіти в Україні. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2003. 24 с.
13. Різун В. В. Журналістська освіта в Україні. *Українське журналістикознавство*. 2001. Вип. 2. С. 43–48.
14. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2006. 352 с.

Політика оцінювання

- ✓ **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом поточного оцінювання. За об'єктивних обставин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, карантин) навчання може відбуватись в онлайн-формі за погодженням із деканатом і керівником курсу.
- ✓ **Політика академічної доброчесності:** участь у різних формах навчальної активності має ґрунтуватися на опрацьованих джерелах та особистому їх осмисленні, виконанні практичних і творчих завдань, самостійної роботи. ІНДЗ має відображати самостійну пошукову діяльність здобувача й не містити будь-яких форм плагіату. Поточне оцінювання, бали за ІНДЗ та за екзамен у сумі складають оцінку за вивчений курс.
- ✓ **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** теоретична і практична складові курсу мають бути представлені на запланованих аудиторних або онлайн-заняттях; в окремих випадках – відпрацьовані відповідно до графіка консультацій та індивідуальної роботи викладача. ІНДЗ подаються згідно з графіком модульного контролю. Перескладання модулів передбачається на підставі поважних причин за погодженням деканату та керівника курсу.

Оцінювання

Види оцінювання	% від остаточної оцінки	
	денна (вечірня) форма навчання	заочна форма навчання
Модуль 1 (теми 1-14): оцінка за обговорення теоретичних питань, виконання усних і письмових завдань, за виконану самостійну роботу	60	60
Модуль 2: підготовка навчально-методичного комплексу до однієї теми з будь-якої дисципліни кафедри журналістики	30	30
Підсумковий контроль (екзамен)	10	10